

CURSO 2012-2013

IES Sánchez Cantón

Pontevedra

Proxecto Curricular de Área

Departamento de
Lingua Galega e Literatura

VI.- 4º CURSO DA ESO

a) OBXECTIVOS para 4º ESO (DOG-13-07-2007)

1. Comprender discursos orais e escritos nos diversos contextos da actividade social, cultural e académica.
2. Expresarse oralmente de xeito correcto, coherente, creativo e adecuado aos distintos contextos da actividade social, laboral e cultural, adoptando mediante o diálogo actitudes de respecto e de colaboración cos demais.
3. Expresarse por escrito de xeito correcto, coherente, creativo e adecuado aos distintos contextos da actividade social, laboral e cultural.
4. Utilizar eficazmente a lingua na actividade escolar para buscar, procesar e analizar información e mais para redactar ou expoñer textos propios do ámbito académico.
5. Utilizar criticamente e con progresiva autonomía as bibliotecas, os medios de comunicación social e as TIC para obter, interpretar, elaborar e valorar informacións de diversos tipos e opinións diferentes.
6. Aplicar con certa autonomía os coñecementos sobre a lingua e as normas de uso lingüístico para comprender textos orais e escritos e mais para escribir e falar con adecuación, coherencia e corrección.
7. Comprender as circunstancias que condicionaron a historia social da lingua galega, afirmándoa como propia de Galicia, así como as que hoxe condicionan o seu uso, de xeito que se estea en disposición de superar as que supoñen obstáculos para a súa utilización en calquera contexto e situación.
8. Coñecer e respectar a realidade plurilingüe e pluricultural do Estado español, de Europa e do mundo actual, facerse consciente da riqueza que representa e entender as situacións que provoca o contacto de linguas.
9. Analizar os diferentes usos sociais das linguas para evitar os estereotipos que supoñen xuízos de valor e prexuízos clasistas, racistas ou sexistas.
10. Ler con fluidez, consolidar o hábito lector e facer da lectura fonte de pracer, de enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo.
11. Comprender textos literarios utilizando os coñecementos sobre as convencións de cada xénero, os temas e motivos da tradición literaria e os recursos estilísticos.
12. Aproximarse ao coñecemento do patrimonio literario e valoralo como un xeito de simbolizar a experiencia individual e colectiva en diferentes contextos histórico-culturais.

b) Contidos, secuencia e temporalización: (DOG, 13-07-2007)

-A **METODOLOXÍA DIDÁCTICA QUE SE VAI APLICAR** deberá:

- * Fomentar a participación, a reflexión, tanto individual como grupal.
- * Operar non só sobre o concreto senón tamén sobre conceptos, ideas.
- * Fomentar a formulación de hipóteses.
- * Buscar, seleccionar e tratar a información.
- * Fomentar a confrontación clara, respectuosa dela
- * Insistir na ordenación das ideas, comparación, xerarquización.
- * Elaborar percorridos ordenados, lóxicos desde a formulación de hipóteses á comprobación dos resultados.
- * Expresar correcta, clara e ordenadamente os resultados.
- * Comprobar noutros contextos diferentes aos utilizados para o traballo.
- * Relacionar os saberes aprendidos nas distintas materias.

Estes propósitos intégranse na proposta de contidos que mostramos a continuación e que toma corpo nas unidades didácticas do libro do alumno.

Bloque 1.

Comunicación oral. escoitar e falar.

Comprensión de textos orais.

- * Comprensión de textos propios dos medios de comunicación audiovisual, con especial atención aos xéneros de carácter argumentativo (debates, faladoiros, editoriais radiofónicos...).
 - * Comprensión e análise de textos publicitarios dos medios de comunicación audiovisual, atendendo aos compoñentes verbais e non verbais da comunicación publicitaria.
 - * Comprensión de textos orais utilizados no ámbito académico, como presentacións, relatorios, intervencións en mesas redondas...
 - * Desenvolvemento de habilidades de escoita activa. Actitude de interese, de cooperación e de respecto ante as intervencións orais de quen fala diante de nós, sobre todo en debates, exposicións do profesorado ou do alumnado e mais no traballo colaborativo.
 - * Actitude reflexiva e crítica ante as mensaxes dos medios de comunicación, con especial atención ás procedentes da publicidade e ás mensaxes implícitas e explícitas dos textos argumentativos. Detección dos usos lingüísticos discriminatorios e mais dos prexuízos que os sustentan e procura de alternativas que se incorporen con autonomía ás propias producións.
 - * Valoración das producións orais emitidas cunha fonética galega correcta e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.
- Producción textos orais.
- * Coa axuda dos medios audiovisuais e das TIC, presentacións orais ben organizadas sobre temas de actualidade tomados dos

medios de comunicación audiovisual que admitan distintos puntos de vista, diferenciando información, opinión e persuasión e inserindo a propia visión de maneira argumentada e respectuosa.

- * Participación activa en situacións propias do ámbito académico, especialmente en autoavaliacións das tarefas realizadas e en presentacións orais, con axuda dos medios audiovisuais e das TIC, de traballos previamente elaborados.

- * Participación activa en debates e noutras situacións de comunicación reais ou simuladas onde se expresen opinións acerca dun tema de actualidade do interese do alumnado, ofrecendo argumentos e respectando as normas que rexen a interacción oral organizada.

- * Uso consciente dos elementos paraverbais (volumen de voz, velocidade, pausas, entoación) e non verbais (xestos, movementos...) na intervención oral planificada.

- * Valoración do diálogo como medio de resolución de conflitos, intervencións orais respectuosas con quen nos rodea e actitude de cooperación en situacións de aprendizaxe compartida. Desenvolvemento de habilidades de comunicación asertiva, en especial á hora de rexeitar peticións e propostas cando sexa conveniente.

- * Interese por producir enunciados correctos e non interferidos desde o punto de vista fonético, fuxindo dos prexuízos que adoitan relacionarse con determinados modelos de lingua oral.

Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir.

Comprensión de textos escritos.

- * Comprensión de textos propios da vida cotiá e das relacións sociais, como contratos ou correspondencia institucional e comercial.

- * Comprensión de textos dos medios de comunicación, atendendo especialmente aos xéneros de opinión como editoriais, columnas, cartas ao director, etc.

- * Comprensión e análise de textos publicitarios dos medios de comunicación escritos, dos elementos verbais e non verbais que se empregan neles e das súas mensaxes explícitas e implícitas.

- * Comprensión de textos do ámbito académico, como os procedentes de dicionarios, glosarios, enciclopedias e outras fontes de información en diversos soportes, incluíndo fragmentos de ensaios.

- * Detección do tema e dos subtemas dun texto argumentativo, análise dos argumentos e elaboración de esquemas que reflectan que se captou a súa mensaxe principal e a súa estrutura.

- * Utilización autónoma da biblioteca e das TIC para obter, organizar e seleccionar a información.

- * Actitude reflexiva e crítica ante as mensaxes que supoñan calquera tipo de discriminación, con especial atención ás procedentes da publicidade e dos xéneros de opinión nos medios de comunicación. Detección dos usos lingüísticos discriminatorios, dos prexuízos que os sustentan e procura de alternativas que se incorporen con autonomía ás propias producións.

- * Lectura en voz alta adecuada aos patróns fonéticos do galego (entoación, fonética sintáctica...) e fluidez lectora que favoreza a comprensión dos textos traballados na aula.

Producción de textos escritos.

- * Composición de textos propios da vida cotiá e das relacións sociais, como intervencións en foros e blogs, curricula vitae, reclamacións e solicitudes, etc.

- * Composición de textos propios dos medios de comunicación en soporte papel ou dixital, como cartas ao director, editoriais, artigos de opinión, columnas, etc.

- * Composición, en soporte papel e dixital, de textos, sobre todo expositivos e argumentativos, propios do ámbito académico e elaborados a partir de información obtida en distintas fontes. Redacción de proxectos e de informes sobre tarefas e sobre aprendizaxes.

- * Planificación, revisión e boa presentación dos textos escritos, con respecto polas normas gramaticais e ortográficas e mais con adecuación á temática, fins, destinatarios, soporte... de cada escrito.

- * Uso das TIC para elaborar textos escritos ben presentados e correctos, aproveitando as posibilidades dos procesadores de textos, correctores ortográficos, etc.

Bloque 3. Funcionamento da lingua.

- * Revisión da adecuación de textos alleos e propios, con especial atención ás formas de expresión da subxectividade e ao enfoque do tema, sobre todo en exposicións e argumentacións.

- * Recoñecemento e uso reflexivo dos nexos e conectores textuais máis comúns, en particular os de causa e consecuencia, os de condición e hipótese e os conclusivos, e mais dos mecanismos de cohesión textual como a referencia interna de tipo léxico, sobre todo as metáforas, metonimias, paráfrases e comodíns.

- * Recoñecemento das principais regras de combinación impostas polos verbos en función dos seus argumentos e revisión das conseguíntes estruturas sintácticas e os tipos de oración segundo a natureza do predicado, aplicándoas na construción e revisión de textos; emprego dunha terminoloxía sintáctica apropiada.

- * Uso dun léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos identificados nos textos traballados na aula.

- * Identificación e revisión da estrutura do texto, a construción dos parágrafos e a vinculación e progresión temáticas en diferentes textos argumentativos, alleos e propios.

- * Uso reflexivo da puntuación en relación coa cohesión sintáctica, así como das normas ortográficas, con aprecio dos seus valores funcionais e sociais.

- * Reflexión básica acerca daqueles aspectos da fonética e da fonoloxía do galego onde poidan producirse interferencias (apertura das vogais de grao medio, n velar, entoación...), exposición a modelos positivos e práctica.

- * Uso de estratexias de autoavaliación e autocorrección, aceptando o erro como parte do proceso de aprendizaxe.

- * Interpretación e aproveitamento das informacións lingüísticas que ofrecen os dicionarios e as obras de consulta, especialmente sobre cuestións de uso (semántico e sintáctico) e de normativa.

Bloque 4. Lingua e sociedade.

- * Coñecemento xeral da situación sociolingüística e legal das linguas do Estado español, con manexo e interpretación de gráficos, táboas, textos e información dos medios e tecnoloxías da comunicación, valorando positivamente o plurilingüismo

como expresión da riqueza cultural da humanidade.

- * Coñecemento xeral das distintas etapas da historia social da lingua galega desde comezos do século XX, con manexo e interpretación de textos e información dos medios e tecnoloxías da comunicación. Análise e comprensión das causas e consecuencias dos feitos máis relevantes.

- * Comprensión da situación sociolingüística de Galicia a través da revisión da presenza da lingua galega nos principais ámbitos e contextos e dos factores de normalización, desenvolvendo proxectos de traballo, con emprego dos medios e tecnoloxías da información, que permitan enfrontar e superar prexuízos lingüísticos.

- * Consciencia da necesidade e das potencialidades de enriquecemento persoal e colectivo do uso normalizado da lingua galega, afirmando o plurilingüismo.

- * Recoñecemento e valoración dos principais fenómenos que caracterizan as variedades xeográficas da lingua galega e da función da lingua estándar.

Bloque 5. Educación literaria.

- * Selección e lectura autónoma de obras fundamentais da literatura galega desde comezos do século XX ata a actualidade adecuadas á idade. Recoñecer o papel dos personaxes femininos nestas obras.

- * Lectura expresiva e comprensiva e audición de textos poéticos recitados ou cantados das distintas etapas da literatura galega desde o 1900, entendendo e apreciando os recursos empregados, sobre todo os que manifestan as innovacións dos principais movementos, grupos ou autoras e autores.

- * Lectura expresiva e comprensiva e audición de textos da narrativa galega dos séculos XX e XXI, comentando os seus trazos e en especial a incorporación, por parte de certos grupos e autores/as, das novas visións do mundo e das técnicas modernas.

- * Lectura dramatizada e comprensiva e mais visionamento de fragmentos ou breves obras teatrais galegas dos séculos XX e XXI, recollendo as diversas intencións e formas e resaltando as innovadoras.

- * Desenvolvemento de tarefas colectivas sobre as lecturas e o seu contexto entendendo o influxo determinante das circunstancias históricas e da situación sociolingüística na evolución do sistema literario galego.

- * Creación de textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula.

- * Aproveitamento practicamente autónomo dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais.

Libro de Texto. LINGUA GALEGA E LITERATURA, 4 EDUCACIÓN SECUNDARIA, Celia Díaz Núñez, Mercedes Seixo Pastor, Anaya, 2012, 978-84-678-2597-8.

-Temporalización

***1º trimestre. Libro 1:** Literatura no tempo das Irmandades, Nós, Castelao e Literatura de vangarda. O carro do sol, A rapaza do circo, Sobre a morte do Bieito, O Suso. Seres míticos, sentidos e sensación, medos e arrepíos, o tempo cronolóxico. Unidades lingüísticas, fonética, a frase. O galego no 1º terzo do XX.. Variedades da lingua. O comentario de texto.

***2º trimestre. Libro 2:** Narrativa de posguerra: Blanco Amor, Cunqueiro e Fole. Narrativa de posguerra. Poesía de posguerra 1. *Un horizonte de esperanza, A mansión dos Pampín, Faíscas de humor, Redes sociais.* O mar e os barcos, a xustiza e as leis, risas e gargalladas, tempo de lecer. Oración, complementos do verbo, oración composta. A lingua galega na posguerra e desde 1975, dereitos lingüísticos. Propiedades do texto 1.

***3º Trimestre. Libro 3:** Poesía de posguerra 2. Literatura actual: narrativa, poesía, teatro, dixital. Anuncios. Cartas que flotan. Guión: A lingua..., Acurredado. Aspecto físico, comunicación. Televisión, radio, cine. Oracións subordinadas, semántica. Prexuízos lingüísticos, o galego na mocidade, na internet, etc. Propiedades do texto 2.

Non obstante, o profesorado poderá alterar esta orde se o considera conveniente para o mellor desenvolvemento das aulas.

-MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS: o citado libro de texto, cartafol de alumno, libros de lectura e materiais tic dentro da posible utilización da aula de tics, aula de vídeo, paraninfo, biblioteca, etc.

Así mesmo, o profesorado informará o alumnado das programacións docentes da súa área ou materia. Esta información básica incluírá os obxectivos, contidos e criterios de avaliación do ciclo ou curso correspondente, os mínimos exixibles para obter unha valoración positiva, os criterios de cualificación e os procedementos de avaliación da aprendizaxe que se vaian utilizar. (DOG 30-05-2011)

c) PLAN LECTOR.

Tomando como marco de referencia os criterios de selección de materiais curriculares que están recollidos no Proxecto Curricular e unha vez constatadas a súa pertinencia didáctica e adecuación ás características do grupo de alumnos, seleccionouse o seguinte material de traballo:

Lecturas. Partimos dos mesmos criterios que en 3º.

Haberá tres obras de lectura obrigatoria para todo o alumnado como complemento ás unidades do curso e respondendo á necesidade de ler obras completas de literatura.

1.- Os dous de sempre, de A.D. R. Castelao.
2.- Memorias dun neno labrego, Xosé Neira Vilas
3.- Un bosque cheo de faias, Francisco Castro

Atendendo ao obxectivo citado de lograr criterios persoais na selección de lecturas: O profesorado poderá ter en conta en cada avaliación as lecturas voluntarias que efectuou o alumno, sempre que fose baixo a dirección do profesor e demostrando logo o alumno a comprensión e lectura da/a obra/s.

Cada obra de lectura voluntaria cualificarase cun máximo de 1 punto na avaliación correspondente (exame oral 0'5 e comentario escrito ata 0'5). A partir do 3 de xuño non se admitirán exames de obras voluntarias.

VOLUNTARIOS

- **Os escaravellos voan á tardiña**, María Gripe
- **A ciencia no punto de Mira**, Xorxe Mira
- **Cantares Gallegos**, Rosalía de Castro
- **As sete mortes**, Carlos Vila Sexto
- **A nosa cinza**, Xavier Alcalá
- **Cartas de amor**, Fran Alonso
- **O descenso do derradeiro ocase**, Ángel de la Cruz
- **Anagnórise**, M^a. Victoria Moreno
- **Aires da miña terra**, M. Curros Enríquez
- **Á lus do candil**, Ánxel Fole
- **Moonkid e Liberty**, Paul Kropp
- **Camposanto**, Fátima Peón Torres
- **Poetízate**, Fran Alonso
- **A cabeza de Medusa**, Marilar Aleixandre
- **A compañía clandestina de contrapublicidade**, Marilar Aleixandre
- **As mans do medo**, Xosé Miranda
- **Un nome de Dicionario**, Amèlie Nothomb,
- **As aventuras de Said e Sheila**, Ramón Caride

Para premiar as actitudes, a **colaboración activa co Equipo de Dinamización Lingüística** poderá supoñer ata un punto positivo na nota da avaliación de acordo coas indicacións do profesor coordinador.

A biblioteca do instituto é un recurso imprescindible para levar a porto este proxecto de lecturas. Fomentarase a participación do alumnado no blog da Biblioteca: <http://biblogteka4.blogspot.com/>; blog para os comentarios.

d) Criterios de avaliación (DOG, 13-07-2007) **valorarase o grao de adquisición das competencias básicas, dos contidos e a consecución dos obxectivos**

1. Identificar a intención comunicativa implícita e explícita, o tema, a idea principal e as secundarias, a tese e os argumentos de textos propios dos medios de comunicación audiovisual e do ámbito académico.

Este criterio hanos dar a posibilidade de comprobar se o alumnado é quen de comprender textos expositivos, recollendo as ideas fundamentais en resumos e esquemas e diferenciando neles información, opinión e persuasión.

2. Comprender textos escritos do ámbito público, dos medios de comunicación e da vida académica, identificando as ideas principais e secundarias, o propósito comunicativo implícito ou explícito, contrastando explicacións e argumentos.

Este criterio hanos dar a posibilidade de comprobar se o alumnado é quen de comprender textos expositivos, publicitarios e argumentativos, recollendo as ideas fundamentais en resumos e esquemas; diferenciando información, opinión e persuasión; e valorando a eficacia do texto en relación á intención comunicativa, así como o papel dos procedementos lingüísticos empregados para acadala.

3. Realizar exposicións orais planificadas claras e áxiles de traballos e de informacións de actualidade diferenciando información, opinión e persuasión, así como participar de forma construtiva en diversas interaccións comunicativas (debates, traballos colaborativos...) respectando as regras que as rexen. Adoptar o rexistro adecuado a cada tipo de texto e situación.

Con este criterio preténdese comprobar cal é a capacidade do alumnado para expoñer oralmente temas de actualidade e traballos académicos seguindo un guión previamente elaborado e axudándose eficazmente dos medios audiovisuais e das TIC, así como de pausas, inflexións da voz, xestos, movementos, etc. que permitan manter a atención do auditorio.

4. Escribir textos propios da vida cotiá, das relacións sociais, dos medios de comunicación e do ámbito académico tendo como referencia os modelos propostos na aula e expresando con claridade as propias opinións razoadas. Planificar e revisar autonomamente os ditos textos para asegurar a súa coherencia, cohesión, corrección e precisión léxica.

Con este criterio preténdese valorar se a redacción das producións do alumnado (reclamacións, cartas ao director, artigos de opinión, traballos académicos...) se axusta ás propiedades textuais todas e se dominan as técnicas fundamentais da escrita compositiva: planificar analizando a situación comunicativa, xerando e organizando as ideas, e revisar realizando sucesivas versións. Tamén permitirá comprobar se se coida a presentación -en especial aspectos como os índices, tipos de letra, gráficos, mapas conceptuais, citas e bibliografía- e se se aproveitan eficazmente ferramentas como os dicionarios en diferentes soportes, buscadores de internet, correctores ortográficos, procesadores de textos e outros programas informáticos.

5. Consultar de maneira autónoma textos en diferentes soportes co fin de seleccionar información relevante, analízala criticamente, extraer conclusións fundamentadas e integralas nas propias producións, especialmente en traballos do ámbito académico adecuados ao nivel.

Este criterio permite valorar a capacidade do alumnado para usar os recursos e posibilidade das bibliotecas, así como os medios audiovisuais

e as TIC.

6. Aplicar os coñecementos sobre a lingua e as normas do uso lingüístico para resolver problemas de comprensión e para compoñer e revisar con autonomía os propios textos.

Con este criterio procúrase comprobar como se usa a reflexión sobre a lingua e as normas de uso para a mellora da comprensión e mais da composición e revisión textuais, se se coñecen os mecanismos de cohesión, da adecuación, da coherencia e da gramaticalidade e a súa incorporación ás propias producións, recoñecendo os erros e considerándoos parte do proceso de aprendizaxe.

7. Recoñecer, a través da reflexión sobre os usos discursivos, os mecanismos da lingua e coñecer e usar a terminoloxía lingüística adecuada.

Este criterio permitirá saber se se inducen e asimilan as formas e as regras lingüísticas a través dos usos contextualizados e se se coñece e se usa de forma adecuada a terminoloxía necesaria para seguir as explicacións e as actividades sobre a lingua que se realizan na aula e para referirse aos coñecementos gramaticais.

8. Identificar as causas e consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega; extraer os trazos principais que definen a actual situación sociolingüística de Galicia, analizando criticamente os condicionamentos da valoración e uso social do galego; utilizar a lingua galega con fluidez e normalidade nos máis diversos contextos comunicativos.

Con este criterio avaliarase a comprensión das circunstancias que definen as diferentes etapas da historia social da lingua galega co fin de afirmala como propia de Galicia e entender mellor a súa situación actual.

9. Ler con regularidade obras literarias e desenvolver criterio lector; expoñer unha opinión argumentada sobre a lectura persoal dunha obra clásica da literatura contemporánea atendendo aos seus elementos estruturais e formais.

Este criterio está dirixido a avaliar a competencia lectora no ámbito literario a través da lectura persoal de obras completas contemporáneas.

10. Utilizar os coñecementos literarios na comprensión de textos breves ou fragmentos, atendendo especialmente á relación co contexto, ás innovacións e á funcionalidade dos recursos retóricos.

Con este criterio avalíase a comprensión e valoración de textos representativos do sistema literario (de distintos canóns), enmarcándoos nun determinado momento en relación coa evolución das formas e motivos da escrita desde comezos do século XX. Porase especial atención na identificación das características dos distintos movementos, apreciando as novidades, e na captación do valor funcional dos recursos retóricos.

11. Participar de maneira activa na creación de textos de intención estética tomando como modelo os lidos e comprendendo os recursos que se empregarán; explicar as relacións das obras co contexto histórico e literario en que aparecen e os autores máis relevantes, realizando un traballo de información e de síntese ou de resolución de problemas.

Este criterio pretende comprobar se é comprendido o fenómeno literario como una actividade comunicativa estética nun contexto histórico determinado. Avaliarase a implicación en obradoiros literarios de (re)creación a partir dos textos lidos na aula e, ademais, a realización, en soporte papel ou dixital, dun traballo persoal de síntese.

e) Polo tanto, os mínimos en xuño, orientados a conseguir as competencias básicas xa sinaladas, que se esixirán serán os seguintes:

1. Comprender e identificar a intención comunicativa, o tema, a idea principal e as secundarias, a tese e os argumentos de textos de diferentes ámbitos.
2. Utilizar a lingua galega con fluidez e normalidade nos diferentes contextos comunicativos
3. Producir textos de intención literaria e doutros tipos (proprios da vida cotiá e das relacións sociais – intervencións en foros e blog, currícula vitae, reclamacións...-, dos medios de comunicación –editoriais, artigos de opinión...-, etc).
4. Coidar a orde, claridade e presentación dos escritos. Tamén integrar as normas ortográficas, morfosintácticas e léxicas.
5. Saber utilizar o vocabulario que conforma os campos léxicos vistos no curso.
6. Saber analizar sintacticamente e de acordo co nivel do libro de texto os textos propostos, usando a terminoloxía lingüística adecuada.
7. Saber expoñer claramente as causas e consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega; tamén da actual situación sociolingüística de Galicia, analizando criticamente os condicionamentos da valoración e uso social do galego
8. Recoñecer e saber explicar as principais variedades xeográficas do galego.
9. Utilizar os coñecementos adquiridos na comprensión e análise de textos literarios do século XX e XXI.
10. Explicar as relacións das obras co contexto histórico e literario en que aparecen e os autores máis relevantes, realizando un traballo de información e de síntese ou de resolución de problemas (séculos XX e XXI).
11. Ler as obras literarias marcadas, expondo unha opinión argumentada sobre a lectura.

f). PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Procedementos: ao comezo do curso farase unha **proba de avaliación inicial** para vermos o dominio oral e escrito da lingua galega que ten o alumnado e para podermos adoptar as medidas oportunas. Este é o conxunto de estratexias e técnicas de obtención de información, que guiará o proceso de avaliación dos alumnos/as e que responde a unha concepción xeral da avaliación asumida polo centro: **observación sistemática, análises das producións dos alumnos, intercambios orais cos alumnos, probas específicas e cuestionarios.**

Instrumentos: Os instrumentos utilizados serán as probas orais e escritas e o traballo diario na aula: composicións, traducións, ditados, test, vocabulario, verbos, presentacións, diálogos, controis, etc.

Criterios: En cada avaliación o profesor/a terá en conta para a cualificación do alumno/a todas as anotacións do caderno de seguimento individual do alumnado: chamadas, tarefas realizadas, controis, libros lidos, progresión, actitudes positivas e negativas facendo unha media ponderada de todo (ata 60% probas escritas e ata 40% o resto). Á nota resultante sumaráselle os libros voluntarios (ver plan lector) e EDL se o alumno/a é merecente.

En setembro o Departamento elaborará unha proba baseada só no libro de texto oficial. Para aprobar cómpre un 5 na proba (de 4,5 a 4,9 redondearase a 5, de 4,1 a 4,4 redondearase a 4).

O profesorado avaliará tanto as aprendizaxes do alumnado como os procesos de ensino e a súa propia práctica docente. (DOG 13-07-2007). A avaliación será continua (DOG 7-01-2008), en números do 1 ao 10.

g) **Procedementos para a realización da avaliación inicial en 4º ESO:** na primeira semana do curso realizarase a cada grupo unha proba oral e escrita de avaliación inicial que permita ao profesorado coñecer con maior precisión o nivel de competencias acadado, os coñecementos reais de cada alumno e detectar os posibles problemas que poidan existir, para solicitar a intervención doutros sectores se é necesario (titor, xefatura de estudos, departamento de orientación, familia...) e establecer unha primeira guía de actuación para corrixir estes. Comprobarase o nivel oral e escrito de cada alumno mediante unha proba sobre un texto: comprensión, expresión, ortografía e vocabulario.

h- ATENCIÓN Á DIVERSIDADE e recuperación.

As unidades didácticas dos libros do alumno amosan multitude de suxestións prácticas para dar resposta a estilos cognitivos, dominio de coñecementos, capacidades e necesidades dos alumnos considerados individualmente e como grupo. Pero esta resposta pedagóxica vese reforzada e ampliada nos libros de programación e didáctica do profesor que o noso Proxecto perfila para cada curso.

Partindo deste proxecto curricular, haberá que realizar as adaptacións necesarias para atender a diversidade do alumnado. Para iso hai que delimitar os diferentes recursos que posibilitan o tratamento da diversidade. Algúns poderían ser:

- Adaptar o material didáctico.
- Variar a metodoloxía segundo as necesidades de cada alumno e alumna.
- Propor actividades de aprendizaxe diferenciadas.
- Organizar grupos de traballo flexíbeis.
- Ampliar ou reducir bloques de contidos segundo o interese e a capacidade do alumnado.

i- Programas específicos para o alumnado repetidor e coa materia pendente.

Unha vez comezado o curso e enviadas as listas de alumnado repetidor e coa materia pendente procederase a habilitar as medidas correspondentes. Atenderase especialmente a este alumnado. Sempre que sexa posible asistirán ás clases de reforzo **só temos unha hora semanal**), cando non encargarse o profesor que lle imparte a materia do curso actual.

Alumnado coa materia pendente de cursos anteriores (xa figura en cada curso o programa)

Alumnado coa **materia pendente: non hai en 4º ESO.**